

Wat betekent een naam.....?

Op de allereerste plaats wens ik u, geliefde lezer(es) natuurlijk het allerbeste voor het jaar 2010 met veel geluk, gezondheid, liefde en zonneschijn in letterlijke en figuurlijke zin. En als het eens minder gaat heel veel sterkte, kracht en troost.

En laten we nu ons in het onderwerp verdiepen, zoals dat hierboven staat aangegeven. Wat betekent een naam? U kent ongetwijfeld de Engelse uitdrukking 'What's in a name'. Moelijk te vertalen, maar misschien kunnen we zeggen: 'wat is de zin van een naam'? Tijdens de periode dat de kleine Napoleon ons kwam bezetten kwam hij op het idee dat ieder van zijn wel of niet vrijwillige onderdanen een vaste achternaam moest hebben. Dus geen Pieter Floriszn. van Ovezande, maar Pieter Huppeldepup of welke kreet je ook maar uitsloeg. Als de Napoleontische gemeenteklerk de naam acceptabel vond kreeg je die als vaste naam. Dus kwamen er de namen Jan(s)e(ns) in vele variaties, Pieters(en) en meer van dergelijke voor de hand liggende namen. Er waren ook echter ook grapjassen, die dachten dat dergelijke nieuwlichterij niet lang zou duren en zeiden dat ze Pannekoek wilden heetten of Naaktgeboren of De Keersmaecker, van der Vondervoort, Priester en wat ze allemaal maar bedenken konden. En degenen die zich als Timmerman lieten inschrijven, zullen wel het timmervak hebben beoefend en de nieuwe meneer Smit zal ook wel smid geweest zijn of misschien hadden zijn vader of grootvader het aambeeld wel beklopt en het vuurt opgestookt om het ijzer te smeden als het heet was. En er zijn ook achternamen ontstaan omdat bij de aangifte van een nieuwe wereldburger de dienstdoende ambtelijke nameninschrijver de gelukkige vader niet goed verstond, nog slaperig was of dacht dat de goede man geen Jansens met twee maal de letter S was, maar met drie de letter S en het kind dan ook inschreef als Klaartje Janssens in plaats van Klaartje Jansens. En als de handtekening of het kruisje ter bevestiging van de aanduidingen in het geboorteboek was gezet, dan kan de goede vader en zijn hele familie hoog of laag sopringen maar Klaartje bleef Klaartje Janssens heten en geen Klaartje Jansens. Ja, wat is de zin van een naam?

Neem ook de voornamen. Uit onze jeugd kennen we het feit dat de meeste jonggeboren gezinsleden naar opa of oma genoemd moesten worden. Dus werd de oudste dochter Leuntje genoemd naar oma Leune van vaders kant en de daarop volgende jongen werd dan naar de opa van moeders kant genoemd en kreeg bijv. als voornaam Leunis of Pier. Het zijn maar voorbeelden, maar ik kom nog wel eens de naam Fora tegen, vooral in meer strengere kringen. Daar zijn ze er trouwens ook sterk in om een heel andere roepnaam te kiezen dan de officiële voornaam luidt. De bij de Burgerlijke Stand als Pieterella aangegeven dochter noemt zich dan Andrea en de jonge man, die in de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven als Nicolaas Pieter noemt zich dan Casper. Ja, wat is dan de zin van een naam?

Helemaal bont maakten ze het bij de kloosterorden. Om de nieuwe intreders (m/v) goed in te prenten dat ze de wereld waaruit ze vandaan kwam voorgoed moesten vergeten, moesten ze hun eigen naam afzweren en een kloosternaam aannemen. Je moest je identiteit, die je al zoveel jaren had afzweren en een nieuwe aannemen. Je kloosternaam, zogezegd. Laatst kwam ik in "Kap en Koord", het clubblad van de paters Kapucijnen, namen tegen als Accursius, Alpheus, Novatius en nog meer van die raadselachtige namen. En bij de nonnen in het roomse ziekenhuis St. Joanna of van de Jacobusschool kwamen namen als Gunefortna, Theodosia en Xaverico voor. Voor een aantal onder u zeker bekende namen uit de tijd van het 'Rijke Roomse Leven' in Goes. En wist u dat de kloosternaam van de laatste officiële pastoor van Ovezande 'Gaudentius' was? Ja, wat is de zin van een naam?

Niet veel eigenlijk, maar wel gemakkelijk. Stel dat we met die 6 miljard mensen op deze aardkloot nog net zo genoemd zouden worden als zo' n 200 jaar terug? Pieter Floriszn. van Ovezande of Tannetje Laurensdochter van Baarland? De hele ambtelijke machinerie zou volledig in de soep draaien. Ambtenaren zouden wanhopig alle toetsen van het computerklavier gaan bewerken en in radeloze wanhoop op shift, Caps lock, Delete, Num Lock en de overige toetsen gaan timmeren om die naam in het bestand te krijgen. Om ten einde raad in wanhoop de Helpdesk bellen met de vraag om een oplossing. Die dan niet komt of na heel lange tijd, omdat van de huidige generatie werkenden

niemand ooit gehoord heeft dat mensen vroeger werden aangeduid als Pieter, de zoon van Floris uit Ovezande.

Zie de achter en ook de voornaam dan ook meer als een hulpmiddel om ons snel te kunnen opsporen, bewaken en volgen, zodat Big Brother in staat is alles over ons te weten door de bestanden aan elkaar te koppelen.

In de tijd dat de vaste naam werd ingevoerd zullen ze wellicht gedacht hebben dat het allemaal niet zo'n vaart zou lopen en het beestje nu eenmaal een naam moest hebben. En zo noemden mijn verre voorouders zich de Kok met K O K en niet met C O C K, want die bestond toen nog niet. Trouwens, degene die zich op de TV zo noemt heet helemaal niet zo, doch Römer van achter en Piet van voren, maar dat beestje moest nu eenmaal een naam hebben.

Reageren? a.dekok@kbogoes.nl

Augustinus